

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Archeologia regionów i stref kulturowych, Węzłowe problemy epoki brązu

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Archeologia		Cykl dydaktyczny 2024/25	
Specjalność -		Kod zajęć 19ARLS.21P.15847.24	
Jednostka organizacyjna Wydział Archeologii		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia drugiego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty podstawowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Marcin Ignaczak		
Prowadzący zajęcia	Marcin Ignaczak, Janusz Czebreszuk, Rafał Koliński, Przemysław Makarowicz, Andrzej Rozwadowski		
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Egzamin		Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Wykład jest wprowadzeniem w problematykę współczesnych zagadnień archeologii epoki brązu, mającym na celu wstępne przygotowanie studentów do ich własnych dociekań badawczych. Podstawowe cele:
C2	Nabycie wiedzy o procesach przemian kulturowych europejskich i pozaeuropejskich
C3	Poznanie pogłębionej terminologii dotyczącej kultur społeczeństw epoki brązu
C4	Wykształcenie specjalistycznej sprawności wyrażania myśli w języku archeologicznym
C5	Przedstawienie informacji na temat kultur strefy śródziemnomorskiej oraz panoramy kulturowej ówczesnej Europy obejmujące obszary Śródziemnomorza, przez regiony atlantyckiej części naszego kontynentu po obszary alpejskie, nadbałtyckie, Kotlinę Karpacką i stępy nadczarnomorskie

Wymagania wstępne

Posiadanie wiedzy dotyczącej podstawowych problemów związanych z epoką brązu.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o specyfice archeologii epoki brązu poszczególnych regionów i stref kulturowych/cywilizacyjnych Europy oraz basenu Morza Śródziemnego	ARL_K2_W01, ARL_K2_W02, ARL_K2_W03	Egzamin pisemny
W2	zna i rozumie rozwinięte metody analizy, interpretacji oraz problematyzowania zagadnień, które archeologia poszczególnych regionów i stref kulturowych/cywilizacyjnych Europy i basenu Morza Śródziemnego; podejmuje w zakresie problematyki epoki brązu	ARL_K2_W03, ARL_K2_W04, ARL_K2_W05, ARL_K2_W06	Egzamin pisemny
W3	zna i rozumie zagadnienia dotyczące procesów przemian kulturowych europejskich i pozaeuropejskich	ARL_K2_W01, ARL_K2_W07, ARL_K2_W08	Egzamin pisemny
W4	zna i rozumie specjalistyczne zagadnienia z zakresu źródłoznawstwa archeologicznego z epoki brązu	ARL_K2_W04, ARL_K2_W07, ARL_K2_W08	Egzamin pisemny
W5	zna i rozumie zagadnienia dotyczące terminologii kultur społeczeństw epoki brązu	ARL_K2_W07, ARL_K2_W08	Egzamin pisemny
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi samodzielnie zdobywać dalszą wiedzę w obszarze archeologii epoki brązu	ARL_K2_U01, ARL_K2_U06, ARL_K2_U07, ARL_K2_U12	Egzamin pisemny
U2	wykazuje umiejętności dostrzegania i formułowania problemów związanych z potencjalną przyszłą pracą na polu archeologii epoki brązu, ponadto jest w stanie aktywnie podejmować odpowiedzialne działania profesjonalne	ARL_K2_U03, ARL_K2_U04, ARL_K2_U07, ARL_K2_U11	Egzamin pisemny

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U3	potrafi kompetentnie wyrażać myśli w specjalistycznym języku archeologicznym	ARL_K2_U07, ARL_K2_U08	Egzamin pisemny

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Dzieje społeczności Mezopotamii w epoce brązu	W1, W2, W5, U1, U2, U3	Wykład
2.	Historia rozwoju społeczności Anatolii w epoce brązu	W1, W2, W3, W5, U1	Wykład
3.	Indoirańskie konteksty pradziejów Azji Centralnej i ich znaczenie dla rejonu Eurazji	W1, W2, U1, U2	Wykład
4.	Ikonografia kultur wschodniej części Eurazji	W1, W2, U1, U2	Wykład
5.	Domestykacja konia i jego późniejsze wykorzystanie (V-II tys. BC)	W1, W2, U2, U3	Wykład
6.	Społeczności kurhanowe i kurhanizacja Eurazji (V-II tys. BC)	W1, W2, U2	Wykład
7.	Społeczności kultur pól popielnicowych	W2, W3, W4, W5	Wykład
8.	Powiązania i kontakty międzykulturowe	W2, W3, W5, U1, U2, U3	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład problemowy, Metoda analizy przypadków

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	EGZAMIN PISEMNY, prowadzony przez co najmniej dwóch dydaktyków (zagadnienia przekazują wszyscy prowadzący) W celu uzyskania pozytywnej oceny, student/ka musi wykazać się pogłębioną znajomością treści omawianych na wykładzie. Skala ocen z zastosowanym rozkładem procentowym: bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się minimum 90% dobry plus (+db; 4,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się minimum 80% dobry (db; 4,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się minimum 70% dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się minimum 60% dostateczny (dst; 3,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się minimum 50% niedostateczny (ndst; 2,0): brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się

Literatura

Obowiązkowa

1. Bukowski Z. 1998. Pomorze w epoce brązu w świetle dalekosiężnych kontaktów wymiennych, Gdańsk
2. Chochorowski J. 2005 Społeczności epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, [w:] Wielka Historia Świata t. 2, Kraków, 377-499
3. Harding A. F. 2000 European Societies in the Bronze Age, Cambridge
4. Jacobson-Tepfer, E. 2015. The Hunter, the Stag and the Mother of Animals: Image, Monument and Landscape in Ancient North Asia. Oxford: Oxford University Press.
5. Kadrow S. 2001 U progu nowej epoki. Gospodarka i społeczeństwo wczesnego okresu epoki brązu w Europie Środkowej, Kraków
6. Kristiansen K., Larsson T.B. 2005 The Rise of the Bronze Age Society, Cambridge
7. Rozwadowski, A. 2003. Indoirańczycy – sztuka i mitologia. Petroglify Azji Środkowej. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.

Dodatkowa

1. Bugaj U. (ed.) 2017 The Past Societies. Polish Lands from the first evidence of human presence to the Early Middle Ages, 3 (2000 – 500 BC), Warszawa
2. Kristiansen K. 2000 Europe before History, Cambridge
3. Mallory, J.P. & Mair, V.H. 2000. The Tarim Mummies. Ancient China and the Mystery of the Earliest Peoples from the West. London: Thames and Hudson.
4. Sasson J.M. (red.) 1995 Civilizations of the Ancient Near East, Nowy Jork

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Przygotowanie do zajęć	30
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie do egzaminu	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 100
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
ARL_K2_U01	Absolwent/ka potrafi samodzielnie wyszukiwać, gromadzić, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy na gruncie archeologii
ARL_K2_U03	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę archeologiczną i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową
ARL_K2_U04	Absolwent/ka potrafi samodzielnie integrować wiedzę z różnych dziedzin archeologii oraz zastosować ją w różnych sytuacjach
ARL_K2_U06	Absolwent/ka potrafi tworzyć syntezy i formułować wnioski badawcze rzeczowo je puentując z wykorzystaniem własnych opinii oraz poglądów innych autorów
ARL_K2_U07	Absolwent/ka potrafi w sposób pogłębiony formułować opinie krytyczne o źródłach archeologicznych z różnych okresów i wybranych regionów na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz tworzyć krytyczne opracowania w różnych formach i mediach
ARL_K2_U08	Absolwent/ka potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami z zakresu archeologii i dyscyplin pokrewnych oraz niespecjalistami w języku polskim i/lub języku angielskim, a także popularyzować wiedzę o archeologii, przeszłych wytworach kulturowych oraz instytucjach archeologicznych
ARL_K2_U11	Absolwent/ka potrafi posługiwać się językiem angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią z zakresu archeologii
ARL_K2_U12	Absolwent/ka potrafi uczyć się przez całe życie, inspirować i ukierunkowywać innych w tym zakresie
ARL_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym przedmiotową i metodologiczną specyfikę nauk humanistycznych, którą potrafi twórczo stosować w archeologii
ARL_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym szczegółową terminologię archeologii
ARL_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym teorię, metodologię i metody badawcze z zakresu archeologii
ARL_K2_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym wiedzę archeologiczną prowadzącą do specjalizacji w obszarach badawczych archeologii pradziejowej i średniowiecznej, orientalnej i antycznej, a także dziedzictwa archeologicznego
ARL_K2_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym powiązania archeologii z innymi dyscyplinami z obszaru nauk humanistycznych, społecznych, przyrodniczych i ścisłych, pozwalające na integrowanie perspektyw badawczych właściwych dla badań interdyscyplinarnych
ARL_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym współczesne osiągnięcia archeologii w poszczególnych ośrodkach i szkołach badawczych
ARL_K2_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym metody analizy i interpretacji różnych wytworów kulturowych (artefaktów i ekofaktów) oraz minionych procesów wypracowane w ramach wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych archeologii i prehistorii
ARL_K2_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym metody gromadzenia archeologicznych zasobów źródłowych, zarządzania nimi i przetwarzania za pomocą dostępnych technik badawczych